

Список використаних джерел:

1. Алексеев С.С. Общая теория права: учебник. 2-е изд. Москва: Проспект, 2009. 576 с.
2. Ашмарина Е.М. Некоторые особенности предмета, метода правового регулирования и отдельных норм современного финансового права. Государство и право. 2011. № 3. С. 16–23.
3. Білінський Д.О. Систематизація податкового законодавства як засіб упорядкування законодавчих податкових норм. Актуальні питання науки фінансового права: монографія / за ред. М.П. Кучерявенка. Харків: Право, 2010. 464 с.
4. Білоус І.В. Проблеми застосування норм Податкового кодексу України. Фінансове право у XXI сторіччі: здобутки та перспективи: зб. наук. пр. за матеріалами Міжнар. наук.-практ. конф. до 10-річчя наук. установи, 4–7 жовт. 2011 р. Київ: Алерта, 2011. С. 40–43.
5. Керимов Д.А. Законодательная деятельность Советского государства. Москва: Госюриздат, 1955. 134 с.; Керимов Д.А. Кодификация и законодательная техника. Москва: Госюриздат, 1962. 104 с.
6. Ковальчук А.Т. Фінансове право України в ринкових умовах: проблеми формування, розвитку, застосування: дис. ... докт. юрид. наук: спец. 12.00.07. Київ, 2009. 493 с.
7. Кожушко О.О. Щодо колізійної правотворчої діяльності Кабінету Міністрів України. URL: archive.nbuv.gov.ua/portal/soc_gum/znphhist/2010_kookmu.pdf.
8. Невзоров И.Л. Принцип законности в правоприменительной деятельности: дисс. ... канд. юрид. наук: спец. 12.00.01. Харьков, 2002. 196 с.
9. Проблемы общей теории права и государства: учебник для вузов / под общ. ред. В.С. Нерсисянца. Москва: Норма, 2006. 832 с.
10. Теория государства и права: учебник / под ред. М.Н. Марченко. Москва: Зерцало, 2004. 800 с.
11. Худяков А.И. Избранные труды по финансовому праву. Санкт-Петербург: Юридический центр-Пресс, 2010. 472 с.
12. Тацій В.Я. Шлях «спроб та помилок» надто дорого обходиться суспільству. Віче. 2005. № 9. С. 56–58.
13. Явич Л.С. Общая теория права. Ленинград: Изд-во ЛГУ им. А.А. Жданова, 1976. 286 с.

УДК 342.95(477)

РУСЕЦЬКИЙ А.А.

**ПОНЯТТЯ АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВОГО МЕХАНІЗМУ
ВЗАЄМОДІЇ ТА КООРДИНАЦІЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПРАВООХОРОННИХ ОРГАНІВ
НА РЕГІОНАЛЬНОМУ РІВНІ**

У статті на основі аналізу наукових поглядів учених запропоновано авторське визначення поняття адміністративно-правового механізму взаємодії та координації діяльності правоохоронних органів на регіональному рівні, подано власне бачення структурних елементів такого механізму. Обґрунтовано, що адміністративне право – це самостійна галузь права, норми якої спрямовані на врегулювання специфічних правовідносин, що виникають у процесі здійснення управлінської діяльності, а також у сфері розпорядчо-виконавчої діяльності органів державної влади, в процесі здійснення громадськими організаціями повноважень, якими вони наділені відповідно до норм чинного законодавства України. Акцентовано увагу, що «механізм» незалежно від сфери суспільних відносин, у якій застосовується означений термін, варто розуміти як сукупність певних елементів, що постійно взаємодіють між собою для досягнення чітко визначеної кінцевої мети. Під адміністративно-правовим механізмом взаємодії та координації діяльності правоохоронних органів на регіональному рівні пропонується розуміти сукупність складних елементів, які

© РУСЕЦЬКИЙ А.А. – кандидат юридичних наук, здобувач (Харківський національний університет внутрішніх справ)

мають правовий, соціально-економічний та організаційно-управлінський характер, у своїй сукупності дають змогу налагодити ефективну взаємодію правоохоронних органів на регіональному рівні.

До структурних елементів адміністративно-правового механізму взаємодії та координації діяльності правоохоронних органів на регіональному рівні зараховано такі: 1) адміністративно-правові норми, які відображено в нормативно-правових актах, що у своїй сукупності становить механізм адміністративно-правового регулювання; 2) інституційний елемент, який передбачає наявність сукупності суб'єктів взаємодії та координації, які, у свою чергу, наділені відповідним правовим статусом; 3) сукупність управлінських рішень, що приймаються та здійснюються компетентними суб'єктами; 4) юридичний факт; 5) організаційні елементи забезпечення взаємодії та координації діяльності правоохоронних органів на регіональному рівні; 6) адміністративно-правові форми й методи взаємодії та координації діяльності правоохоронних органів на регіональному рівні.

Ключові слова: механізм, адміністративно-правовий механізм, взаємодія та координація, правоохоронні органи, регіональний рівень.

В статье на основе анализа научных взглядов ученых предложено авторское определение понятия административно-правового механизма взаимодействия и координации деятельности правоохранительных органов на региональном уровне, изложено собственное видение структурных элементов такого механизма. Обосновано, что административное право – это самостоятельная отрасль права, нормы которой направлены на урегулирование специфических правоотношений, возникающих в процессе осуществления управленческой деятельности, а также в сфере распорядительно-исполнительной деятельности органов государственной власти, в процессе осуществления общественными организациями полномочий, которыми они наделены в соответствии с нормами действующего законодательства Украины. Акцентируется внимание, что «механизм» независимо от сферы общественных отношений, в которой применяется указанный срок, следует понимать как совокупность определенных элементов, что постоянно взаимодействуют между собой для достижения четко определенной конечной цели. Под административно-правовым механизмом взаимодействия и координации деятельности правоохранительных органов на региональном уровне предлагается понимать совокупность сложных элементов, которые носят правовой, социально-экономический и организационно-управленческий характер и которые в своей совокупности позволят наладить эффективное взаимодействие правоохранительных органов на региональном уровне.

К структурным элементам административно-правового механизма взаимодействия и координации деятельности правоохранительных органов на региональном уровне отнесены следующие: 1) административно-правовые нормы, которые находят свое отражение в нормативно-правовых актах, которые в своей совокупности составляют механизм административно-правового регулирования; 2) институциональный элемент, который предполагает наличие совокупности субъектов взаимодействия и координации, которые, в свою очередь, наделены соответствующим правовым статусом; 3) совокупность управленческих решений, принимаемых и осуществляемых компетентными субъектами; 4) юридический факт; 5) организационные элементы обеспечения взаимодействия и координации деятельности правоохранительных органов на региональном уровне; 6) административно-правовые формы и методы взаимодействия и координации деятельности правоохранительных органов на региональном уровне.

Ключевые слова: механизм, административно-правовой механизм, взаимодействие и координация, правоохранительные органы, региональный уровень.

In the article, on the basis of the analysis of scientific views of scientists, an author's definition of the concept of the administrative-legal mechanism of interaction and coordination of law enforcement bodies activity at the regional level is proposed, and an own vision of the structural elements of such a mechanism is proposed. There has been further

justification that administrative law is an independent branch of law whose norms are aimed at regulating specific legal relations that arise in the process of management activity, as well as in the sphere of executive-executive activity of public authorities, and in the process of exercising by public organizations the powers which they are allocated in accordance with the norms of the current legislation of Ukraine. It is emphasized that the “mechanism” regardless of the sphere of social relations, in which the term is used, should be understood as a set of certain elements that interact constantly with each other to achieve a clearly defined final goal. Under the administrative-legal mechanism of interaction and coordination of law-enforcement bodies at the regional level, it is proposed to understand the complex of elements that are legal, socio-economic, and organizational and managerial, and which, in their totality, will allow for the effective interaction of law enforcement agencies at the regional level.

The structural elements of the administrative and legal mechanism of interaction and coordination of law enforcement activities at the regional level include: 1) administrative and legal norms, which are reflected in the regulatory legal acts, which in its totality forms the mechanism of administrative and legal regulation; 2) an institutional element that involves the presence of a set of actors of interaction and coordination, which in turn are endowed with the appropriate legal status; 3) a set of management decisions that are accepted and implemented by competent entities; 4) legal fact; 5) organizational elements for ensuring the interaction and coordination of law enforcement activities at the regional level; 6) administrative-legal forms and methods of interaction and coordination of activity of law-enforcement bodies at the regional level.

Key words: *mechanism, administrative-legal mechanism, interaction and coordination, law enforcement bodies, regional level.*

Вступ. Реалізація положень Конституції України щодо побудови незалежної, демократичної, соціальної, правової держави на сучасному етапі потребує вирішення великої кількості різних завдань, головним із яких є насамперед подолання кризових явищ у розвитку економіки України. З одного боку, такі явища зумовлюють у різних сферах суспільних відносин поширення та зростання різних видів злочинів, а з іншого – зумовлюють необхідність удосконалення взаємодії та координації правоохоронних органів [1]. Разом із тим забезпечення результативної сумісної діяльності правоохоронних органів на регіональному рівні є неможливим без створення ефективного адміністративно-правового механізму взаємодії та координації діяльності зазначених органів державної влади. Саме тому, на нашу думку, визначення сутності й структури адміністративно-правового механізму взаємодії та координації діяльності правоохоронних органів на регіональному рівні має важливе теоретичне і практичне значення для подальшого вдосконалення відповідного інституту в окресленій сфері.

Окремі проблемні питання взаємодії та координації діяльності правоохоронних органів у наукових працях розглядали І.К. Білодід, В.Г. Кузнецов, В.І. Шинкарук, О.М. Ключев, О.М. Музичук, В.В. Сокуренько, Н.А. Громов, Л.В. Шестак, В.І. Фелик, С.Г. Бандурин, В.В. Шилов, Г.В. Атаманчук, Д.В. Приймаченко, С.В. Головатий, С.В. Шевчук, М.В. Цвік, В.Д. Ткаченко, Л.Л. Богачова, О.Ю. Салманова та багато інших. Однак, незважаючи на чималу кількість наукових розробок, у юридичній літературі відсутнє комплексне дослідження, присвячене визначенню поняття адміністративно-правового механізму взаємодії та координації діяльності правоохоронних органів на регіональному рівні.

Постановка завдання. Саме тому метою статті є визначити сутність поняття адміністративно-правового механізму взаємодії та координації діяльності правоохоронних органів на регіональному рівні.

Результати дослідження. Щоб більш детально розкрити сутність поняття «адміністративно-правовий механізм», необхідно спершу приділити увагу двом основним складникам означеного терміна, а саме: «адміністративне право» й «механізм». У радянській юридичній літературі питання про поняття адміністративного права вирішується у зв'язку з характеристикою його предмета й методу регулювання суспільних відносин. Висловлені в той час судження можна звести у три групи. Одні вчені під адміністративним правом розуміють комплекс норм, що регулюють суспільні відносини в усіх або окремих сферах державного управління. Інші вважають, що ця галузь права регулює соціальні зв'язки, які складаються в процесі виконавчо-розпорядчої діяльності всіх органів держави (включаючи внутрішньоорганізаційну діяльність судових уста-

нов, прокуратури). Іноді сюди додають і зв'язки зі здійснення громадськими організаціями «зовнішньовладних управлінських функцій». Треті розглядають адміністративне право як сукупність норм, що регулюють відносини між громадянами; між громадянами, державними й громадськими організаціями; між органами громадських організацій і їхніми службовцями [2, с. 28]. Нині в юридичній літературі також існує чимала кількість підходів до тлумачення вказаного терміна.

Адміністративне право як галузь права, відмічає Ю.П. Битяк, – це галузь права (сукупність правових норм), що регулює з метою реалізації завдань і функцій держави суспільні відносини управлінського характеру, які складаються у сфері виконавчої влади, внутрішньоорганізаційній діяльності інших державних органів, а також у процесі здійснення громадськими організаціями, їх органами зовнішніх юридично-владних повноважень [3, с. 19; 4]. Інакше кажучи, продовжує С.М. Алфьоров, адміністративне право – це управлінське право, яке відрізняється від інших галузей права специфікою предмета, методу регулювання і структурними особливостями [4]. Т.О. Коломоєць, визначаючи сутність адміністративного права, зазначає, що це сукупність правових норм, які регулюють суспільні відносини, що формуються під час забезпечення органами виконавчої влади й органами місцевого самоврядування реалізації та захисту прав, свобод і законних інтересів фізичних і юридичних осіб, а також процесу державного та самоврядного управління у сферах соціально-економічного й адміністративно політичного розвитку та охорони громадянського порядку. Адміністративне право є самостійною галуззю права, яка характеризується надмірною мобільністю, комплексним характером, тернистим шляхом свого становлення. Вона посідає своє чільне місце в системі права й відрізняється від інших галузей права предметом і методом правового регулювання [5]. В.К. Колпаков та О.В. Кузьменко зазначають, що адміністративне право – одна з провідних галузей у правовій системі України, складне соціально-юридичне утворення, в якому відображаються матеріальні, ідеологічні, моральні й інші відносини, що існують у суспільстві [6, с. 3; 7]. Адміністративне право, продовжують правники, є однією з найреальніших галузей публічного права України. За допомогою засобів адміністративного права (норми, відносини, законодавство, компетенція суб'єктів, способи реалізації норм) здійснюється зовнішнє вираження та юридичне оформлення публічного інтересу в управлінні. При цьому публічний інтерес – це інтерес соціальної спільноти, що визнаний, задоволений державою. Визнання публічності інтересу здійснюється шляхом його правового (юридичного) забезпечення (фіксації в нормах і встановленні механізму реалізації) [6, с. 31]. Звідси адміністративне право – це галузь права, засобами якої (норми, відносини, законодавство, методи, форми, компетенція суб'єктів, способи реалізації норм) формуються публічно-управлінські відносини, а також організовується й забезпечується публічно-управлінська діяльність [6, с. 3].

Розмірковуючи над призначенням адміністративного права, В.В. Галунько й інші автори підручника «Адміністративне право України. Повний курс» зазначають, що адміністративне право наповнює всю правову матерію суспільства. Практично неможливо знайти важливі суспільні відносини, які б не урегульовувалися тією чи іншою мірою нормами адміністративного права [8, с. 26–27]. Учені наголошують, що метою адміністративного права є створення пріоритету правових умов для забезпечення публічною адміністрацією прав, свобод та інтересів людини та громадянина у сфері публічного адміністрування. Разом із тим авторський колектив вказаного вище підручника окреслює завдання адміністративного права України, а саме: 1) конкретизація прав, свобод приватних осіб, які мають забезпечуватися суб'єктами публічної адміністрації, як реалізація конституційної формули стосовно утвердження прав і свобод людини. Це здійснюється в законах України та підзаконних нормативно-правових актах, які визначають обов'язки (компетенцію/повноваження суб'єктів публічної адміністрації); 2) формування ефективних адміністративних інструментів реалізації прав і свобод у сфері публічного адміністрування як реалізація конституційної формули щодо забезпечення прав і свобод людини; 3) підвищення ефективності функціонування публічних інститутів держави й суспільства; 4) уніфікація та закріплення на законодавчому рівні процедур адміністративної діяльності публічної адміністрації; 5) оптимізація публічного контролю інститутом громадянського суспільства за діяльністю суб'єктів публічної адміністрації; 6) удосконалення інституту юридичної відповідальності [8, с. 26–27].

Отже, наведені вище точки зору науковців дають змогу стверджувати, що адміністративне право – це самостійна галузь права, норми якої спрямовані на врегулювання специфічних правовідносин, що виникають у процесі здійснення управлінської діяльності, а також у сфері розпорядчо-виконавчої діяльності органів державної влади, в процесі здійснення громадськими організаціями повноважень, якими вони наділені відповідно до норм чинного законодавства України. Погоджуючись із точкою зору Н.В. Макареiko, відзначимо, що найбільш суттєвими ознаками

галузі адміністративного права є те, що воно є однією з основоположних галузей публічного права; являє собою сукупність юридичних норм; має відокремлений предмет правового регулювання – управлінські відносини, що виникають як у сфері державного управління, так і в інших сферах; має свій метод правового регулювання; володіє внутрішньою узгодженістю, складається з певних елементів; має зовнішнє вираження, тобто закріплюється в певних формах-джерелах [9].

Розглядаючи наступний складник поняття «адміністративно-правовий механізм», варто відзначити, що в науковій літературі існує чимала кількість щодо тлумачення поняття «механізм». Так, Великий тлумачний словник сучасної української мови розкриває сутність поняття «механізм» у трьох значеннях, а саме: 1) механізм – це пристрій, що передає або перетворює рух; 2) механізм – це внутрішня будова, система чого-небудь; 3) механізм – це сукупність станів і процесів, з яких складається певне фізичне, хімічне та інше явище [10, с. 398]. А.Е. Кульман пише, що «механізм» – це необхідний взаємозв'язок, який виникає між різними економічними явищами. Механізм містить певну послідовність економічних явищ: його складовими елементами водночас є вхідне й вихідне явища, а також увесь процес, який відбувається в інтервалах між ними. Механізм є природною системою [11]. Н.М. Оніщенко визначає механізм як сукупність компонентів, через цілісність існування яких можна розкрити сам механізм як ціле. Умовами функціонування механізму є узгодженість і єдність його елементів. Кожен із системних елементів механізму є органічно зумовленим усіма іншими його елементами й функціонуванням системи загалом. По-третє, «структурованість» – інша ключова категорія механізму. Структурованість являє собою можливість опису механізму як системи через установлення його структури, тобто комплексу зв'язків і відносин системи, зумовленість поведінки механізму не стільки поведінкою його окремих елементів, скільки властивостями його структури [12, с. 10–11; 13].

Оскільки ми розглядаємо поняття «механізм» у контексті адміністративного права, то вважаємо доцільним розглянути цей термін у контексті управління. Так, П.В. Сторов та Ю.Г. Лисенко зазначають, що механізм управління – це система формування цілей і стимулів, які дають змогу перетворити в процесі трудової діяльності рух матеріальних і духовних потреб членів суспільства на рух засобів виробництва та його кінцевих результатів, спрямованих на задоволення платоспроможного попиту споживачів. Ядром організаційно-економічного механізму є система командно-адміністративних і соціально-економічних стимулів [14, с. 86–87]. С.В. Петрова пропонує механізм управління розглядати у вузькому й широкому розуміннях. Так, у вузькому розумінні механізм управління – це статична єдність певних елементів, які слугують інструментом організації управлінських явищ і процесів. У широкому розумінні – це динаміка, реальне функціонування всієї статичної єдності елементів [15, с. 16]. Г.В. Атаманчук, розглядаючи механізм державного управління, зазначає, що це складна система державних органів, організованих відповідно до визначених принципів для здійснення завдань державного управління. Механізм державного управління є «інструментом» реалізації виконавчої влади держави. Механізм формування та реалізації державного управління – це сукупність і логічний взаємозв'язок соціальних елементів, процесів і закономірностей, через які суб'єкт державного управління «схоплює» потреби, інтереси й цілі суспільства в управлінських впливах, закріплює їх у своїх управлінських рішеннях і діях і практично втілює їх у життя, спираючись на державну владу [16].

Поняття механізму досить активно вивчалось і з погляду права. Як справедливо відмічає Т.Г. Альберда, «механізм» як загальнонаукова категорія (категорія академічного дискурсу) в процесі розширення діапазону свого вживання інтегрувався в категоріальний апарат права (під назвою «правовий механізм»), ставши його невід'ємною частиною [17, с. 67]. Так, відповідно до точки зору А.В. Малька та К.В. Шундікова, правовий механізм – це суто інструментальна субстанція, особливий набір (як правило, досить великий) кількох правових інструментів [18, с. 46]. О.Ю. Шереметьєва, досліджуючи правове регулювання валютних ризиків на авіатранспорті, під поняттям «механізм» розуміє сукупність узятих в органічній єдності та взаємозв'язку інституційно-правових та організаційно-правових форм і правових засобів забезпечення реалізації політичних і правових рішень, котрі приймаються світовим співтовариством, регіональними угрупованнями держав та окремими державами [19].

Досліджуючи теоретичні підходи до визначення поняття «механізм адміністративно-правового регулювання запобігання фінансуванню тероризму», С.І. Корсун дійшов висновку, що вказану наукову категорію варто розуміти як складову частину більш загального механізму адміністративно-правового регулювання. На основі аналізу наукових поглядів учених автор надає таке визначення окресленого терміна: є системою адміністративно-правових засобів; наявність спрямування на врегулювання суспільних відносин у процесі запобігання фінансуванню теро-

ризму; запобігання фінансуванню тероризму – це недопущення, відвертання й завчасне запобігання спробам фінансування тероризму; протидія фінансуванню тероризму – це спрямовування діяльності спеціально визначених суб'єктів публічної адміністрації проти будь-яких розпочатих проявів щодо фінансування тероризму; являє собою процес, що містить визначені стадії (етапи) реалізації [20]. До головних складових елементів такого механізму традиційно зараховують норми права, нормативно-правові акти, акти офіційного тлумачення, юридичні факти, акти реалізації права, акти застосування права, правосвідомість і режим законності [21, с. 277]. Отже, закінчуючи розгляд поняття «механізм», відзначимо, що незалежно від сфери суспільних відносин, у якій застосовується означений термін, під ним зазвичай розуміють сукупність певних елементів, що постійно взаємодіють між собою для досягнення чітко визначеної кінцевої мети.

Висновки. Завершуючи подано наукове дослідження, можемо резюмувати, що під адміністративно-правовим механізмом взаємодії та координації діяльності правоохоронних органів на регіональному рівні необхідно розуміти сукупність складних елементів, які мають правовий, соціально-економічний та організаційно-управлінський характер, які у своїй сукупності дають змогу налагодити ефективну взаємодію правоохоронних органів на регіональному рівні. Варто підкреслити, що в науковій літературі відсутнє єдине комплексне дослідження, присвячене окресленому механізму, а отже, і єдиної думки щодо його складових елементів так сформовано й не було. Ми ж, у свою чергу, ґрунтуючись на аналізі наукових поглядів учених і норм чинного законодавства України, визначили, що до структурних елементів адміністративно-правового механізму взаємодії та координації діяльності правоохоронних органів на регіональному рівні необхідно зарахувати такі: 1) адміністративно-правові норми, які відображено в нормативно-правових актах, що у своїй сукупності становить механізм адміністративно-правового регулювання; 2) інституційний елемент, який передбачає наявність сукупності суб'єктів взаємодії та координації, що, у свою чергу, наділені відповідним правовим статусом; 3) сукупність управлінських рішень, які приймаються та здійснюються компетентними суб'єктами; 4) юридичний факт; 5) організаційні елементи забезпечення взаємодії та координації діяльності правоохоронних органів на регіональному рівні; 6) адміністративно-правові форми й методи взаємодії та координації діяльності правоохоронних органів на регіональному рівні.

Список використаних джерел:

1. Мировська А.В., Процюк Д.В. Взаємодія правоохоронних органів у боротьбі з фальшивомонетництвом. Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія «Право». 2015. Вип. 32 (3). С. 129–131.
2. Петков С.В. Теорія адміністративного права: навчальний посібник. Київ: КНТ, 2014. 304 с.
3. Адміністративне право України: підручник для юридичних вузів і фак. / Ю.П. Битяк, В.В. Богущкий, В.М. Гарашук та ін.; за ред. Ю.П. Битяка. Харків, 2000. 520 с.
4. Адміністративне право. Загальна частина: навчальний посібник / С.М. Алфьоров, С.В. Ващенко, М.М. Долгополова, А.П. Купін. Київ: Центр учбової літератури, 2011. 216 с.
5. Адміністративне право України: підручник / за заг. ред. д. ю. н., проф. Т.О. Коломосьц. Київ: Істина, 2008. 500 с.
6. Колпаков В.К., Кузьменко О.В. Адміністративне право України: підручник. Київ: Юрінком Інтер, 2003. 544 с.
7. Гілін Є.О. Адміністративно-правові основи впровадження інноваційних технологій управління в діяльність органів місцевого самоврядування: дис. ... канд. юрид. наук: спец. 12.00.07 / Науково-дослідний інститут публічного права. Київ, 2017. 203 с.
8. Адміністративне право України. Повний курс: підручник / В. Галунько, П. Діхтієвський, О. Кузьменко, С. Стеценко та ін. Херсон: ОЛДІ-ПЛЮС, 2018. 446 с.
9. Макарейко Н.В. Административное право: конспект лекций. 5-е изд., перераб. и доп. Москва: Высшее образование, 2009. 189 с.
10. Великий тлумачний словник сучасної української мови / уклад. і голов. ред. В.Т. Бусел. Київ; Ірпінь: ВТФ «Перун», 2009. 1736 с.
11. Кульман А. Экономические механизмы / пер. с фр. Е.П. Островской; общ. ред. Н.И. Хрусталева. Москва: Прогресс, 1993. 189 с.
12. Оніщенко Н.М. Правова система: проблеми теорії: монографія. Київ: Інститут держави і права ім. В.М. Корецького НАН України, 2002. 352 с.
13. Приходько Х.В. Представницька функція Верховної Ради – парламенту України: дис. ... канд. юрид. наук: спец. 12.00.02 / Інститут законодавства Верховної Ради України. Київ, 2004. 197 с.

14. Лисенко Ю.Г., Сторов П.В. Організаційно-економічний механізм управління підприємством. Економіка України. Вип. 1. Київ: [б. в.], 1997. С. 86–87.
15. Петрова С.В. Механізми забезпечення мотивації працівників у системі охорони здоров'я: державно-управлінський аспект: дис. ... канд. наук з держ. упр.: спец. 25.00.02. Одеса, 2010. 220 с.
16. Атаманчук Г.В. Государственное управление: проблемы методологии правового исследования. Москва, 1975. 273 с.
17. Альберда Т.Г. Механізм як загальнонаукова і правова категорія («правовий механізм»). Молодий вчений. 2013. № 2 (02). С. 64–68.
18. Малько А.В., Шундилов К.В. Цели и средства в праве и правовой политике: монография. Саратов: Изд-во ГОУ ВПО «Саратовская государственная академия права», 2003. 296 с.
19. Шереметьева О.Ю. Правове регулювання валютних ризиків на авіатранспорті. Повітряне і космічне право: матеріали V Міжнародної наук.-техн. конф. «Авіа-2003». Київ, 2003. Т. 8. С. 8.51–8.55.
20. Корсун С.І. Механізм адміністративно-правового регулювання запобігання фінансуванню тероризму. Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Серія «Юриспруденція». 2013. № 6-2. Т. 1. URL: http://www.pap.in.ua/3-1_2013/7/Korsun%20S.I.pdf.
21. Теория государства и права / С.С. Алексеев, С.И. Архипов, И.В. Игнатенко и др.; под ред. В.М. Корельского, В.Д. Перевалова. 2-е изд. Москва: НОРМА, 2000. 616 с.

УДК 351:341.333.25 346

САВЮК М.Ф.

РОЛЬ НОРМ АДМІНІСТРАТИВНОГО ПРАВА УКРАЇНИ ТА РУМУНІЇ В ЗАБЕЗПЕЧЕННІ ТРАНСКОРДОННОГО СПІВРОБІТНИЦТВА

У статті розкрито роль норм адміністративного права України та Румунії в забезпеченні транскордонного співробітництва України та Румунії. Норми адміністративного права регулюють адміністративні дії публічної адміністрації України та Румунії. Ці адміністративні дії спрямовані на посилення й поглиблення добросусідських відносин між територіальними громадами та органами державної влади, які знаходяться під юрисдикцією обох країн. Крім того, за допомогою норм адміністративного права укладаються й виконуються міжнародні та адміністративні договори, здійснюється виконавча й розпорядча діяльність з метою забезпечення транскордонного співробітництва України та Румунії.

Ключові слова: адміністративні дії, добросусідські відносини, норми адміністративного права, публічна адміністрація, органи державної влади, територіальні громади, транскордонне співробітництво.

В статье раскрыта роль норм административного права Украины и Румынии в обеспечении трансграничного сотрудничества Украины и Румынии. Нормы административного права регулируют административные действия публичной администрации Украины и Румынии. Эти административные действия направлены на усиление и углубление добрососедских отношений между территориальными сообществами и органами государственной власти, которые находятся под юрисдикцией обеих стран. Кроме того, с помощью норм административного права заключаются и выполняются международные и административные договоры, осуществляется исполнительная и распорядительная